

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **J.A.S.** zastoupen Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem Praha 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 4. 2005, č. j. 30 Az 138/2004 - 23,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á.**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 9. 2004, č. j. OAM-2394/VL-10-K03-2004. Tímto rozhodnutím mu nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) a bylo vysloveno, že se na něho nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalobce nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu, a že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uvádí, že uplatňuje důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně pak namítá, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval

v řízení v souladu s právními předpisy a zda vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Krajský soud rovněž řádně nezkoumal, jestli jsou dány podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel zdůrazňuje, že jeho rodiče byli příznivci duchovního cvičení „F.I.-k.“ (pozn. soudu: má na mysli F. G.) a proto byli v roce 2002 uvězněni. O dva roky později pak policie zabrala dům po rodičích a stěžovatel tak neměl kde bydlet. Pokoušel se nalézt práci, ale zaměstnavatelé jej z obavy, aby nebyli spojováni s příznivci F.-G., nezaměstnali (z televizního vysílání totiž věděli, že stěžovateli rodiče k nim patří). Stěžovatel si tak nedokázal zajistit obživu a odcestoval do zahraničí. Má zato, že jeho důvody lze podřadit pod důvody zvláštního zřetele hodné a měl mu tak být udělen azyl podle § 14 zákona o azylu. Krajský soud také stěžovateli neosvětlil, proč důvody, které uvedl, nemohou být považovány za důvod pro udělení humanitárního azylu; pouze konstatoval závěry, ke kterým došel žalovaný. Podle stěžovatele pak jeho zvláštní osobní poměry a situace v Číně zakládají důvody, pro které mu měl být azyl udělen a měla být přezkoumána zákonnost správního uvážení. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; požádal také o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu se zákonem a odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele. S argumenty v kasační stížnosti nesouhlasí, neboť ekonomické důvody a snaha legalizovat pobyt v České republice, kvůli nimž stěžovatel o azyl žádal, nejsou důvody hodnými zvláštního zřetele. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozhodnutí krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel sice výslovně uplatňuje důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., avšak fakticky namítá pouze, že splnil podmínky pro udělení humanitárního azylu, což krajský soud nesprávně posoudil – tedy důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (*tvrzená nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*) a dále, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a řádně nezkoumal, jestli jsou dány podmínky pro udělení humanitárního azylu – tedy důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (*nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí,*

popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé).

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že dne 15. 7. 2004 podal stěžovatel žádost o udělení azylu, kterou odůvodnil tím, že mu v Číně zabavili dům a nemá kde bydlet. Rodiče byli v květnu 2002 zatčeni kvůli cvičení F. G. a od té doby jsou ve vězení. Stěžovatele pak z tohoto důvodu nechtěl nikdo zaměstnat. V Číně nemá stěžovatel z čeho, ani kde, žít a proto odjel do České republiky. O azyl nyní žádá proto, aby si zlegalizoval pobyt. Jak vyplynulo z protokolu o pohovoru k důvodům jeho žádosti, stěžovatel se o uvěznění svých rodičů dozvěděl od strýčka, který mu každý měsíc dával nějaké peníze na potraviny a základní potřeby. Státních orgánů se na osud svých rodičů nedotazoval. Zaměstnavatelé, kterých se ptal na práci, ho nepřijali kvůli tomu, že jeho rodiče cvičili F. G. (údajně to vysílala televize). Poté, co byl policií zapečetěn jejich dům, stěžovatel odjel, aniž by si hledal práci či bydlení jinde. Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 9. 2004 stěžovateli azyl neudělil pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a rovněž vyslovil, že se na něho nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V rozhodnutí žalovaný mimo jiné poznamenal, že je krajně nepravděpodobné, aby v několikamilionovém městě věděli všichni zaměstnavatelé o uvěznění stěžovatelových rodičů.

Stěžovatel předně namítá, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s právními předpisy a zda vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci; řádně také nezkoumal, jestli jsou dány podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. S touto námitkou však nelze souhlasit. Krajský soud je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu zásadně (až na některé výjimky podle § 76 odst. 1 a 2 s. ř. s.) vázán uplatněnými žalobními body a pouze v mezích těchto řádně uplatněných žalobních bodů může rozhodnutí správního orgánu přezkoumat (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Rozsah přezkumu tak vymezuje žalobce. V daném případě stěžovatel ve své žalobě, která byla na hranici projednatelnosti, toliko namítal, že správní orgán nesprávně zjistil stav věci (uvedl konkrétní ustanovení správního řádu a zákona o azylu, které považoval v daném řízení porušené) a jeho rozhodnutí měl za nesprávné a nezákonné (domníval se, že splňuje důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a pro vyslovení překážky vycestování podle § 91 tohoto zákona). Pokud jde o stěžovatelem namítaná procesní porušení ve správním řízení, tak ty krajský soud neshledal, navíc v odůvodnění (strana 3 napadeného rozsudku) poukázal na to, že stěžovatelem uplatněné námitky byly natolik obecné, že nebylo možno zjistit, jaké konkrétní důkazy měl žalovaný provést a v čem se stěžovateli zdá skutkové zjištění neúplné. Krajský soud měl zato, že důkazy shromážděné žalovaným jsou v dané věci zcela dostatečné. Otázku možného udělení humanitárního azylu pak stěžovatel v žalobě zmínil pouze v jejím závěru, kde uvedl, že žalovaný pochybil, pokud stěžovateli azyl podle § 12 a § 14 zákona o azylu neudělil. Krajský soud se v napadeném rozsudku k udělení azylu podle § 14 zákona o azylu vyjádřil a stěžovatelovou nekonkrétní námitkou se sice stručně, avšak zcela dostatečně zabýval; uvedl totiž, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je tedy na výhradním posouzení žalovaného, zda žadatelova situace je podřaditelná pod případ hodný zvláštního zřetele či nikoliv, k tomu si musí žalovaný shromáždit dostatek důkazů, což v daném případě učinil. Krajský soud rovněž konstatoval, že v daném případě stěžovatel o udělení humanitárního azylu výslovně nepožádal a ani k tomu nedoložil žádné důkazy. Krajský soud se tedy dostatečným způsobem vypořádal jak s údajným procením pochybením žalovaného, tak s možností udělení humanitárního azylu. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. neobstojí.

Dále stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud nesprávně posoudili možnost udělení humanitárního azylu, neboť stěžovatelovy zvláštní osobní poměry a situace v Číně zakládají důvody, pro které mu měl být humanitární azyl udělen. Nejvyšší správní soud k tomu odkazuje plně na sice stručné, avšak správné odůvodnění krajského soudu, které je zcela v souladu s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, přístupný na www.nssoud.cz). Udělení tzv. humanitárního azylu neboli azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu je totiž věcí volné úvahy příslušného orgánu státní správy včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Žadatel o azyl tudíž jeho neudělením nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem, případně zda se nedopustil libovůle. V daném případě stěžovatel jako důvody pro udělení azylu uvedl, že nemůže sehnat práci a přišel o možnost bydlení, neboť jeho rodiče byli příznivci duchovního cvičení F. G. a byli uvězněni. Žalovaný se pak s těmito skutečnostmi řádně vypořádal, neshledal je za důvody hodné zvláštního zřetele a humanitární azyl stěžovateli neudělil. Nejvyšší správní soud má zato, že postup žalovaného byl zcela v rámci zákona a v souladu s procesními předpisy; rovněž jej nelze považovat za vybočení z rozhodovací praxe žalovaného, tím méně za libovůli. Ani důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak neobstojí.

Žádný z uplatněných důvodů kasační stížnosti tak nebyl shledán a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu